

sket, og det er en af de Grunde, der have paavirket mig, naar jeg skal tage Stilling til denne Sag.

Hvad selve Sagen angaar, mener jeg ogsaa, at man er gaaet videre i, hvad jeg vil kalde radikal Retning ved dette Forslag, end det vil være rigtigt at gaa. Jeg udtalte overfor mine Vælgere ved sidste Valg, at jeg var en Modstander af i alt for høj Grad at lægge det kommunale Styre her i Landet i Socialdemokratiets og Radikalismens Haand, og det frygter jeg for i ikke ringe Grad vil blive Tilfældet ved det foreliggende Forslag. Ogsaa dette er selvfølgelig bestemmende for mig.

I øvrigt er det ikke min Agt at indlade mig paa nogen dybtgaaende Kritik af Forslaget; dertil er Tiden efter min Mening ikke, og det vilde være en Tale, som man kunde sige føres bagefter. Derimod vil jeg udtale mig noget om, hvad jeg mener har foranlediget, at vi ere komne til at staa overfor et Forslag, der er saa vidtgaende, som dette maa siges at være. Naar jeg sammenligner den Stilling, man til forskellige Tider har indtaget overfor Løsningen af Spørgsmaalet om kommunal Valgret, skønner jeg ikke rettere, end at der i stigende Grad er sket en Bevægelse i radikal Retning i den Tid, der er forløben, jeg kan godt sige lige siden Bergs bekendte Tale i 1890, uden at jeg i øvrigt vil lægge særdeles Vægt paa dette, da Tiden den Gang i væsentlig Grad var forskellig fra, hvad den er nu. Jeg kan dog ikke undlade at drage mig til Minde de Opfattelser, der til de forskellige Tider have hersket overfor et Spørgsmaal som det foreliggende. Og det er da min fulde Overbevisning, at der har været mange Lejligheder, hvor dette Spørgsmaal kunde være løst paa en langt mindre vidtgaende Maade, end Tilfældet er i dette Øjeblik, naar der var grebet til i Tide. Heller ikke den høje Regering og dens Parti have i tilstrækkelig Grad gjort Modstand mod den radikale Paavirkning, de have været Genstand for i alle de Kampe, der have været førte mod dem fra radikal Side, fra hvilken jeg mener, at man i en lang Række Aar har optraadt i høj Grad uklogt.

Men inden jeg nærmere kommer ind paa dette, ønsker jeg dog at sige med Hensyn til visse Enkeltheder i Forslaget — navnlig for min egen Stillings Skyld —, at jeg meget godt ser, at det er rigtigt at give Tyende en saadan Valgret, som her foreslaas. Og saadan som Udviklingen foregaar, kan jeg ogsaa se, at det ikke er rig-

tigt at modsætte sig at give Valgret til Kvinder. Jeg er selvfølgelig ogsaa paa det rene med — det har jeg været i mange Aar —, at Indførelsen af Forholdstalsvalg paa kræves i den Grad af Tiden og dens Udvikling, at det til alle Tider er et Fremskridt at indføre den.

Naar jeg saa ser paa den Modstand, dette Forslag er Genstand for fra socialistisk og radikal Side, kan jeg ikke nægte, at det forbavser mig i meget høj Grad. Naar jeg drager mig til Minde den Stilling, der fra de forskellige Sider er indtagen overfor et Forslag som dette, er den mildeste Betegnelse, man kan give den Modstand, der fra disse Sider gøres mod Forslaget, den, at man betegner den som værende ganske forloren. Dermed mener jeg, at jeg ikke behøver at sige mere til disse Sider.

Ser jeg nu paa, hvad der har medført, at vi ere komne til at staa til denne Sag, saaledes som vi gøre, indser jeg meget godt, at Udviklingen har medført forskellige Ting, som i nogen Maade begrunde, at man er kommen til en Løsning som den her foreliggende. Naar jeg ser paa den Stilling, Udviklingen har medført for Hovedstaden, efter at den har arbejdet og arbejder under en 40 Aar gammel Valglov paa det kommunale Omraade, ved jeg nok, at man i Hovedstaden i høj Grad føler en Trang til en Ændring, saaledes at Repræsentationen ikke bliver saa absolut ensidig, som den er bleven efter den nugældende Lovgivning. Jeg ser ogsaa meget godt, at man her føler sig tryk ved den fikserede Skatteprocent, som er $2\frac{1}{2}$. Men her maa jeg bemærke, at jeg anser det for en Mangel, at man ikke har hævet denne Bestemmelse samtidig med Gennemførelsen af det foreliggende Forslag, Thi vi bør ikke opretholde Hovedstaden, den store Kommune, den bedst stillede Kommune i Danmark, som et Skattely, hvor Folk flytte hen, da det er en Kommune med en langt lavere Skat end de fleste af Landets øvrige Kommuner. Jeg haaber, den Tid ikke er fjern, da man hæver denne Bestemmelse.

Jeg ser ogsaa meget godt, hvorledes man fra den højstbeskattede Samfundsklasse her i Landet har set paa denne Sag. Jeg vil ikke tilbageholde, at jeg endogsaa har deltaget i Møder, hvor højstbeskattede tilstedeværende have erklæret, at da nu Bondestanden havde sat dem udenfor de kommunale Raad gennem en lang Række af Aar, „hvorfor skulde saa vi nu ikke tage imod en Lov som den, der